

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Istorie și Filosofie
1.3 Departamentul	Departamentul de Filosofie
1.4 Domeniul de studii	Filosofie
1.5 Ciclul de studii	Masterat
1.6 Programul de studiu / Calificarea	FILOSOFIE, CULTURĂ, COMUNICARE Masterat în Filosofie

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	HERMENEUTICA CULTURII						
2.2 Titularul activităților de curs	Prof. univ. dr. Veress Carol						
2.3 Titularul activităților de seminar	Prof. univ. dr. Veress Carol						
2.4 Anul de studiu	2	2.5 Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	Ob.

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	48	Din care: 3.5 curs	24	3.6 seminar/laborator	24
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					15
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					15
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					30
Tutoriat					24
Examinări					4
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual		60			
3.8 Total ore pe semestru		48 fiz. / 156 conv.			
3.9 Numărul de credite		8			

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	• Prezență obligatorie la 70% din numărul total al orelor de curs..
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	• Participarea la seminarii și elaborarea lucrării de seminar (lucrării aplicative) este obligatorie. Absențele de la seminarii se recuperează până la începerea sesiunii pe baza unui plan individual de recuperare.

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • C1.1 Aprofundarea domeniului de cunoaștere a teoriilor și orientărilor metodo-logice actuale din filosofia culturii și artei, legate de fenomenele și practicile culturale • C6.1 Definirea și alegerea metodelor și tehnicilor adecvate de soluționare a unor probleme interumane și interculturale cu un nivel ridicat de complexitate • C6.2 Identificarea, interpretarea și respectarea - în context profesional și în viața cotidiană - a diferențelor culturale; recunoașterea pluralismului cultural și politic, specific democrației • C1.3 Descrierea integrală și în detaliu a conceptelor și metodelor hermeneuticii filosofice și utilizarea lor adecvată în cercetarea fenomenelor și proceselor culturale • C6.5 Elaborarea unui studiu de caz sau proiect de consiliere filosofică pe teme interumane și interculturale, cu un nivel ridicat de complexitate
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • CT1 Abordarea în mod realist și prin argumentare atât teoretică, cât și practică a unor situații-problemă cu grad ridicat de dificultate în vederea soluționării lor eficiente • CT2 Gestionarea de activități sau proiecte profesionale complexe, prin asumarea responsabilității în luarea deciziilor într-o echipă multidisciplinară • CT3 Autogestionarea activităților de dezvoltare profesională proprie și exersarea autonomiei personale în condiții de studiu și de muncă imprevizibile

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Aplicarea concepției hermeneutice asupra cercetării fenomenelor și proceselor culturale, în interpretarea și înțelegerea experiențelor culturale contemporane.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • problematizarea experienței culturale ca experiență hermeneutică • fundamentarea teoretică și metodologică a investigațiilor interpretative orientate spre problematica culturii • evidențierea posibilităților practice-aplicative ale hermeneuticii de a contribui la realizarea schimbării de paradigme în domeniul teoriilor și practicilor culturale

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Condițiile și posibilitățile <i>Hermeneuticii culturii</i>	prelegere, problematizare, dezbateri	
Semantica istorică a termenului <i>cultură</i>	prelegere, problematizare, dezbateri	
Cultura ca valoare, normă, tipar, semnificație	prelegere, problematizare, dezbateri	
Cultura ca <i>Bildung, poiesis</i> , creație, joc	prelegere, problematizare, dezbateri	
Constituirea modernității culturale	prelegere, problematizare, dezbateri	
Conștiința culturală, intelectualitatea, ideologia	prelegere, problematizare, dezbateri	
Critica hermeneutică a conștiinței culturale	prelegere, problematizare, dezbateri	
Experiența culturală ca experiență hermeneutică	prelegere, problematizare, dezbateri	
Problema ontologică, fenomenologică și hermeneutică a „inter”-ului. „Inter”cultura	prelegere, problematizare, dezbateri	
Identitatea și comunicarea (inter)culturală	prelegere, problematizare, dezbateri	
Memoria culturală și tradiția	prelegere, problematizare, dezbateri	
Generațiile și schimbul de generații în cultură	prelegere, problematizare, dezbateri	
Șansele dialogului intercultural și intergenerațional	prelegere, problematizare, dezbateri	
Cultura ca survenire a ființei și a sensului. Cultura comprehensiunii	prelegere, problematizare, dezbateri	
Bibliografie ARENDR, Hannah: <i>La crise de la culture. Huit exercices de pensée politique</i> . Gallimard, Paris, 1989. ASSMANN, Jan: <i>Memoria culturală</i> . Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2013. CARRILHO, M.M.: <i>Rhétorique de la modernité</i> . Presses Universitaires de France.1992. 79–85; 142–152; 162–170. COMPAGNON, Antoine: <i>Cele cinci paradoxuri ale modernității</i> . Echinox, Cluj, 1998. DERRIDA, Jacques, <i>Scritura și diferența</i> . Univers, București, 1998.		

GADAMER, Hans-Georg: *Cultura și cuvîntul; Știința ca instrument al luminismului; Însingurarea ca simptom al înstrăinării de sine; Diversitatea Europei. Moștenire și viitor; „Cetățeni a două lumi”;* *Limitele expertului; Despre cei care predau și cei care învață.* In: *Elogiul teoriei. Moștenirea Europei.* Polirom, Iași, 1999. 23–32; 68–76; 88–96; 121–136; 178–189; 196–208; 209–213.

GADAMER, Hans-Georg: *Adevăr și metodă; Despre cercul înțelegerii; Natura lucrului și limba lucrurilor; Istoria conceptelor ca filozofie; Despre problema autoînțelegerii. O contribuție la problema „demitologizării”;* *Continuitatea istoriei și clipa conștiinței; Omul și limba; Despre planificarea viitorului; Limbă și înțelegere; Inaptitudinea pentru dialog; Text și interpretare; Hermeneutică și istorism.* Teora, Buc., 2001. 19–26; 86–91; 409–414; 415–422; 423–432; 451–469; 460–468; 469–474; 475–487; 495–505; 512–517; 596–618; 637–663.

GRONDIN, Jean: *L’universalité de l’herméneutique.* Presses Universitaires de France, Paris, 1993. 101–128; 129–146; 165–174; 175–184; 185–193.

HABERMAS, Jürgen, *Discursul filosofic al modernității,* All, București, 2000.

HUIZINGA, Johan: *Homo ludens. Încercare de determinare a elementului ludic al culturii.* Humanitas, București, 2007.

KOSELLECK, Reinhart: *Futures Past: On the Semantics of Historical Time.* Columbia University Press, New York, 2004.

LÉVI-STRAUSS, Claude: *Antropologia structurală.* Editura Politică, Buc., 1978. 39–99, 221–290, 333–416.

LYOTARD, J-Fr.: *Condiția postmodernă.* Editura Babel, Buc., 1993.

MANNHEIM, Karl: *Idéologie et utopie.* Maison des Sciences de L’homme, 2006.

MOLNAR, Thomas: *The Decline of the Intellectual.* Transactions Publishers, New Brunswick, London, 1984.

NECULAU, Radu: *Filosofii terapeutice ale modernității târzii. Hermeneutică, teorie critică, pragmatism.* Polirom, Iași, 2001.

RAȚIU, Dan-Eugen: *Disputa modernism-postmodernism.* Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2001.

RESWEBER, J-P.: *Qu’est-ce qu’interpréter?* Les éditions du Cerf. Paris, 1988.

RIEDEL, Manfred: *Comprehensiune sau explicare? Despre teoria și istoria științelor hermeneutice.* Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1989.

SHILS, Edward: *Tradition.* The University of Chicago Press. 1981.

VATTIMO, Gianni: *Éthique de l’interprétation.* Édition de la Découverte, Paris, 1991. 13–29, 45–58, 77–92, 116–132, 133–148, 164–182, 205–211, 214–218.

VERESS, Károly: *Ființa generațională și sensul culturii.* Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2003.

VERESS, Károly: *To Be Thoughtful of the Other.* In: *Journal for Study of Religions and Ideologies.* 2008. Spring, nr. 19. <http://www.jsri.ro> p. 94–106.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
Organizarea activităților de seminar.		
Gadamer: <i>Cultura și cuvîntul</i> (23–32); <i>Istoria conceptelor ca filozofie</i> (423–432).	comentariu text, dezbatere	
Figal: <i>Interludiul modernității.</i> (33–52); Frank: <i>Două secole de critică a raționalității și supralicitarea ei „postmodernă”</i> (5–32).	comentariu text, dezbatere	
Călinescu: <i>Ideea de modernitate</i> (27–100); <i>Despre postmodernism</i> (257–302).	comentariu text, dezbatere	
Heidegger: <i>Intrebarea privitoare la tehnică; Scrisoare despre „umanism”</i> (106–145; 321–382).	comentariu text, dezbatere	
Habermas: <i>Tehnica și știința ca „ideologie”;</i> <i>Probleme de legitimare în capitalismul târziu</i> (142–189; 230–407).	comentariu text, dezbatere	
Ricoeur: <i>Știință și ideologie</i> (204–230); <i>Ideologia și utopia: două expresii ale imaginarului</i> (274–286).	comentariu text, dezbatere	
Geertz: <i>Descriere densă. Către o teorie interpretativă a culturii.</i> In: <i>Interpretarea culturilor.</i>	comentariu text, dezbatere	
Gadamer: <i>Text și interpretare</i> (596–618); Ricoeur: <i>Despre interpretare</i> (9–34).	comentariu text, dezbatere	
Gadamer: <i>Hermeneutică și istorism</i> (634–663); Vattimo: <i>Sfîrșitul modernității</i> (21–52; 111–180).	comentariu text, dezbatere	

Gadamer: <i>Continuitatea istoriei și clipa existenței</i> (460–468); Ricoeur: <i>Paternalitatea: de la fantasmă la simbol</i> (424–450).	comentariu text, dezbatere	
Mannheim: <i>The Problem of Generations</i> . 1972.	comentariu text, dezbatere	
Gadamer: <i>Diversitatea Europei. Moștenire și viitor</i> (121–136); <i>Planificarea viitorului</i> (475–487).	comentariu text, dezbatere	
Evaluarea activității de seminar		
<p>Bibliografie</p> <p>CĂLINESCU, Matei: <i>Ideea de modernitate; Despre postmodernism</i>. In: <i>Cinci fețe ale modernității. Modernism, avangardă, decadență, kitsch, postmodernism</i>. Polirom, București, 2005. 27–100; 257–302.</p> <p>FIGAL, Günter: <i>Interludiul modernității</i>. In: <i>Postmodernismul. Deschideri filosofice</i>. Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1995. 33–52.</p> <p>FRANK, Manfred: <i>Două secole de critică a raționalității și supralicitarea ei „postmodernă”</i>. In: <i>Postmodernismul. Deschideri filosofice</i>. Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1995. 5–32.</p> <p>GADAMER, Hans-Georg: <i>Cultura și cuvîntul; Știința ca instrument al luminismului; Însingurarea ca simptom al înstrăinării de sine; Diversitatea Europei. Moștenire și viitor; „Cetățeni a două lumi”; Limitele expertului; Despre cei care predau și cei care învață</i>. In: <i>Elogiul teoriei. Moștenirea Europei</i>. Polirom, Iași, 1999. 23–32; 68–76; 88–96; 121–136; 178–189; 196–208; 209–213.</p> <p>Geertz, Clifford: <i>Descriere densă. Către o teorie interpretativă a culturii</i>. In: <i>Interpretarea culturilor</i>. Editura Tact, București, 2014.</p> <p>HABERMAS, Jürgen: <i>Tehnica și știința ca „ideologie”; Probleme de legitimare în capitalismul târziu</i>. In: <i>Cunoaștere și comunicare</i>. Editura Politică, Buc., 1983. 142–189; 230–407.</p> <p>HEIDEGGER, Martin: <i>Întrebarea privitoare la tehnică; Scrisoare despre „umanism”</i>. In: <i>Originea operei de artă</i>. Editura Univers, Buc., 1982. 106–145; 321–382.</p> <p>MANNHEIM, Karl: <i>The Problem of Generations</i>. In: <i>Essays</i>, Routledge, (1952), 1972.</p> <p>RICOEUR, Paul: <i>Despre interpretare; Funcția hermeneutică a distanțării; Ce este un text?; Explicație și comprehensiune; Modelul textului: acțiunea intenționată considerată ca text; Intersubiectivitatea în vederile lui Hegel și Husserl; Știință și ideologie; Ideologia și utopia: două expresii ale imaginarului social. Eticul și politicul</i>. In: <i>Eseuri de hermeneutică</i>, Humanitas, 1995. 9–34; 93–110; 111–132; 133–153; 155–166; 183–203; 204–230; 274–286; 287–300.</p> <p>RICOEUR, Paul: <i>Existență și hermeneutică; Hermeneutică și structuralism; Hermeneutica simbolurilor și reflecția filosofică</i> (I), (II); <i>Paternalitatea: de la fantasmă la simbol</i>. In: <i>Conflictul interpretărilor</i>, Ed. Echinoc, Cluj, 1999. 7–30; 31–96; 264–305; 424–450.</p> <p>VATTIMO, Gianni: <i>Sfârșitul modernității. Nihilism și hermeneutică în cultura postmodernă</i>. Editura Pontica, Constanța, 1993. 21–52; 111–180.</p>		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținutul cursului este compatibil cu cursurile de hermeneutici aplicate la nivel masterat; el contribuie la dobândirea unor cunoștințe și abilități interpretative-comprehensive care sunt funcționale în înțelegerea fenomenelor culturale actuale și în soluționarea unor probleme culturale complexe care țin de managementul proceselor și instituțiilor culturale, deci corespund așteptărilor asociațiilor și angajatorilor interesați în acest domeniu.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	- însușirea cunoștințelor predate la curs - capacitatea de a opera în mod corect și adecvat cu acestea	Evaluarea se va face atât pe parcursul semestrului cât și în timpul examinării finale	
	- capacitatea de aplicare a modului de gândire și a limbajului hermeneutic în interpretarea unor experiențe culturale	Lucrare aplicativă (la sfârșitul semestrului)	66% din nota finală

	concrete - însușirea și aplicarea metodelor de investigații interpretative în cadrul unei cercetări proprii (lucrare aplicativă)		
10.5 Seminar/laborator	- însușirea cunoștințelor predate la curs - capacitatea de a opera în mod corect și adecvat cu acestea	Evaluarea se va face atât pe parcursul semestrului cât și în timpul examinării finale	
	- participarea la dezbateri - însușirea și aplicarea metodelor de cercetare, de interpretare, de redactare specifice raportării hermeneutice		33% din nota finală

10.6 Standard minim de performanță

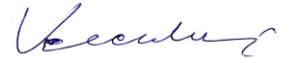
- Elaborarea unei **lucrări aplicative** de 5-7 pagini cu tema: *Interpretarea hermeneutică a unei experiențe culturale concrete* (utilizarea procedeelelor hermeneutice în identificarea și soluționarea unei probleme culturale concrete, actuale) – capacitatea de aplicare a cunoștințelor studiate, problematizarea, modul de selectare și valorificare a bibliografiei.
- Prezentări individuale orale și scrise la seminarii, participare la dezbateri.
- Orice utilizare a plagiatului va determina anularea evaluării.
- Contestația însoțită de o cerere scrisă din partea masterandului va fi rezolvată în termen de 2 zile prin reevaluare lucrării aplicative în prezența masterandului.

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

02. 05. 2018.

Data avizării în departament

Semnătura directorului de departament

.....

.....